

af sig selv, at disse Bestemmelser vil blive særlig trykkende og urimelige overfor Ejeren, hvis man holder fast ved den Formulering af § 1, Nr. 3, som jeg før tillod mig at kritisere. Naar man medtager alle Huse, ogsaa Huse, der ligger paa den frie Jord, som ikke er Hovedgaardsjord eller frigjort Bondejord, og man medtager Huse, som er opførte uden nogen som helst Forpligtelse, som det siges med fri Ejendomsret, saa er det aldeles uforvarligt, at man lægger et saadant Baand paa Ejeren som det, Lovforslagets § 17 indeholder.

Endvidere vil jeg gerne tillade mig at lægge et godt Ord ind for det juridiske Element ved Afløsningen. Det er jo en overordentlig Myndighed, der lægges i Afløsningskommissionernes Haand, og jeg vil derfor anse det for meget ønskeligt, at Ledelsen af deres Virksomhed kommer i Hænderne paa Mænd, som gennem deres Livsgerning er trænede til at se uhildet paa juridiske Spørgsmaal, trænede til paa upartisk Vis at træffe Afgørelse mellem Borgere, hvis Interesser løber mod hinanden. Jeg vil gerne lægge dette gode Ord ind for den juridiske Ledelse baade med Hensyn til de almindelige Afløsningskommissioner og med Hensyn til Overkommissionen. Det foreslaas med Hensyn til Afløsningskommissionen, at Formanden skal udnævnes af Landbrugsministeren. Imod dette har jeg ikke noget særligt at indvende, men jeg vil henstille, om man ikke kunde gaa den samme Vej, som vi nylig gik i Loven om Naturfredning, nemlig at Landbrugsministerens Valg skal falde indenfor Kredsen af Amtsraadskredsens Retsbetjente, saa at man altsaa var sikker paa, at Formanden i Afløsningskommissionen altid var en Dommer. Naar Landbrugsministeren havde Valget mellem alle Amtsraadskredsens Retsbetjente, vilde det være let at finde en Mand, som foruden at have den juridiske Viden ogsaa ellers maatte anses for egnet til at gøre Fyldest. — Jeg vilde paa samme Maade henstille, at ogsaa Formanden for Overkommissionen blev en ikke blot ganske i Almindelighed retskyndig Mand, men en Mand af kvalificeret Retskyndighed, og da helst ogsaa en Mand, som er Dommer, trænet til at afgøre Retsvistigheder. Jeg henstiller, om man ikke kunde gaa den Vej, at ligesom Formanden for den almindelige Afløsningskommission skal være en Retsbetjent, skal Formanden for Overkommissionen være en Overdommer, saaledes at han valgtes mellem Dommerne i Højesteret eller de overordnede kollegiale Retter. Disse Retters Personale er jo saa over-

ordentlig talrigt, at det vil være overmaade let i denne store Kreds af dygtige Jurister at finde en Mand, som er i Besiddelse af de specielle Egenskaber, som maa kræves for at røgte det Hverv, der her er Tale om.

Endelig er der sikkert adskillige Tilfælde, hvor Lovforslaget er mindre heldigt affattet, hvor Ordene gaar ud over Tanken eller er utydelige, saaledes at de let giver Anledning til Misforstaaelse. Jeg antager, at man fra alle Sider i dette høje Ting vil være enig om at søge den Slags Mangler afhjulpne; man skulde jo ikke gerne forøge Antallet af de Retstrætter, som denne Lov kunde give Anledning til, hellere søge at formindske det. Men da jeg gaar ud fra, at Lovforslaget vil blive henvist til et Udvalg, hvor vi kan tale om Forholdene, skal jeg give Afkald paa at omtale disse Formaliteter, men forbeholde mig at komme tilbage til dem i Udvalget.

Jeg har nu gennemgaaet i Hovedsagen de Punkter, hvor jeg mener, der kunde være Anledning til at ændre Lovforslaget, og jeg haaber paa, at disse mine Bemærkninger maa finde et velvilligt Øre. Jeg staar naturligvis ikke fast paa dem alle, endsige at jeg skulde staa ubetinget fast paa dem, vi kan tale om dem. Men jeg haaber, at mine Bemærkninger vil finde et saadant velvilligt Øre, at de i hvert Fald ikke afvises uden videre, men at man kommer ind paa en alvorlig Drøftelse af dem og, hvis man finder, at det, jeg har fremhævet, er rigtigt og retfærdigt, da ogsaa gaar ind paa det. Jeg haaber paa en saadan Støtte ikke blot fra den ærede foregaaende Taler, med hvem jeg allerede saa mange Gange har haft Lejlighed til at samarbejde i Udvalg, til stor Glæde i hvert Fald for mig, men ogsaa fra den højtærede Landbrugsminister, og i saa Henseende henholder jeg mig særlig til den Holdning, den højtærede Minister under Lovforslagets tidligere Behandling har indtaget overfor de ganske overdrevne Krav, som paa visse Punkter er fremkommet fra Fæsterne eller rettere fra en Fæsterorganisation. Hvis de ærede Medlemmer gennemlæser Betænkningen, vil De se, at der i en Henvendelse fra Fæsterorganisationen, der endogsaa fremtræder som et Kompromisforslag for at imødekomme Godsejerne, stilles nogle overordentlig stive Krav op. Det foreslaas saaledes, at den Raadighed, som Godsejerne nu har og i mange Aar har haft over den frigjorte Bondejord, skal ophøre. Forholdet er jo det, som den ærede foregaaende Taler nævnede, at efter den hidtil gældende Lovgivning har Godsejeren haft Adgang til, naar han solgte sit Bønder-